

Sammanträde	Arbetsmarknads- och integrationsutskottet
Plats och tid	Junogatan 2, lokal utsikten, vån 6 kl. 09:00-15:30 onsdagen den 13 maj 2020
Ordförande	Karna Thomasdatter (MP)
Sekreterare	Markus Hurtig

Föredragningslista

Föredragande

1. **Upprop samt val av justerare**
2. **Informationsärenden enligt arbetsmarknads- och integrationsutskottets årshjul 2020**
Dnr KS 2020/00047
3. **Arbetsmarknads- och integrationsutskottets övriga informationsärenden 2020, februari**
Dnr KS 2020/00046
4. **Utförande av Samhällsorientering för nyanlända i Fyrbodal**
Dnr KS 2020/00323
5. **Övergripande plan Välfärd 2030, Övergripande plan Integration 2030 uppdrag i kommunfullmäktiges flerårsplan 2020-2022**

Workshop

Dnr KS 2019/00712

2020-04-27

Dnr KS 2020/00047

Handläggare

Utvecklare Annette Jonasson

Telefon 0522-69 60 49

annette.jonasson@uddevalla.se

Informationsärenden enligt arbetsmarknads- och integrationsutskottets årshjul 2020, maj

Sammanfattning

Enligt antaget Årshjul så skall tre informationsärenden tas upp under maj månad:

- Utanförskapsindex
- Projekt *Uddevalla mot minskad segregation* (Bryta segregationen)
- ÖK Idé

Utanförskapsindex

Uddevalla kommun har följt utanförskapet på områdesnivå, som ett mått på integration sedan år 2008 (statistik från år 2006, eftersom statistiken släpar efter två år). Faktorer som mäts är andel förvärvsarbetande 20–64 år (alla + enbart kvinnor), utbildningsbakgrund 20–64 år (minst gymnasieutbildning) och valdeltagande (till kommunfullmäktige). Dessa faktorer slås sedan samman till ett mått –

Utanförskapsindex. Hela kommunens Index har under dessa år legat runt 80 %. Vi har tre områden som skiljer sig stort mot kommunsnittet och det är Dalaberg, Hovhult och Tureborg, som alla ligger ca 20 procentenheter lägre än kommunsnittet.

Det är svårt att påverka måttet i dessa områden, eftersom det hela tiden fylls på med nya invånare som befinner sig i ett nytt utanförskap. Det är därför viktigt att även följa resultatet för kommunen i sin helhet. Resultatet 2020 är oförändrat från år 2019, 62,4 %.

Projekt Uddevalla mot minskad segregation (Bryta segregationen)

Projektet har sedan den senaste avrapporteringen den 11 december 2019 lämnat in en återrapport för år 2019. Rapporten lämnades in till Tillväxtverket 2019-02-20 och godkändes 2020-03-06. Projektmedlen för i år 2020, är utbetalda i förskott.

På grund av det globala utbrottet av covid-19, så har en hel del av aktiviteterna varit tvungna att ha uppehåll från och med mars månad. Flertalet aktiviteter har trots detta kunnat bedrivas, men på andra sätt. Ofta har anpassningen inneburit att man har mindre grupper, eller bedriver aktiviteten online.

ÖK Idé

Kommunfullmäktige beslutade i maj 2017 att godkänna en överenskommelse, ÖK Idé, med den idéburna sektorn om samverkan för bättre välfärd, rikare fritid, stärkt demokrati och minskat utanförskap.

ÖK idé lanserades och blev möjlig för föreningar att ansluta sig till i september 2017. Därefter har arbetet koncentrerats kring de åtaganden som finns i ÖK idé.

2020-04-27

Dnr KS 2020/00047

Kommunfullmäktige beslutade 2019 att kommunstyrelsen ska vara den nämnd som fattar beslut om ingående av IOP och att beredning förslagsvis skulle ske i arbetsmarknads- och integrationsutskottet

I beslutet avsattes fem miljoner kronor ur effektiviseringsfonden till IOP-överenskommelser under 2020.

IOP initiativen och arbetet med processåtagandet växer. Ett flertal nya initiativ finns för beredning.

ÖK Idé ska också enligt beslut utvärderas och revideras under 2020, innehållet och form av utvärdering blir näst steg i planeringen.

Avdelningen för Hållbar tillväxt och ansvarig kontaktperson redogör för nuläget ÖK idé och samarbetet med idéburen sektor, IOP-initiativ, utbildningsinitiativ, organisering, styrgruppsfråga och reglementes förslag.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2020-04-27

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och integrationsutskottet beslutar

att notera informationen till protokollet

Ärendebeskrivning

Utanförskapsindex

Uddevalla kommun har följt utanförskapet som ett mått på integration sedan år 2008 (statistik från år 2006). Utanförskapet mäts i kommunen på områdesnivå nyko 4 (46 områden). Utanförskapet kännetecknas av en rad faktorer så som:

- Låg andel förvärvsarbetande (speciellt bland kvinnor)
- Låga inkomster
- Låga skolresultat
- Låg utbildningsbakgrund
- Lågt valdeltagande

samt:

- Stor ohälsa (speciellt bland kvinnor)
- Många med utländsk bakgrund
- Många hyresbostäder

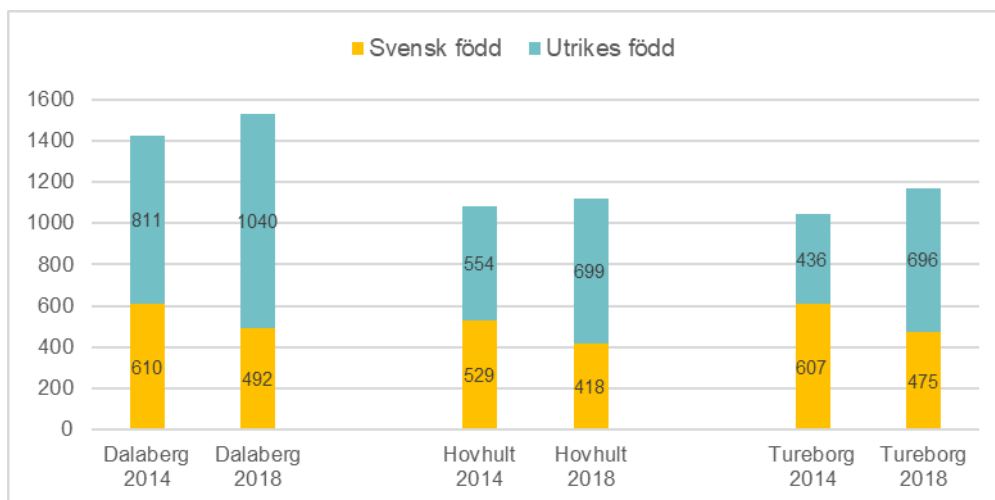
Utanförskapsindex

Vi har följt fyra av dessa faktorer och lagt ihop dess resultat till ett gemensamt Index. Faktorerna är andel 20–64 år förvärvsarbetande (alla + enbart kvinnor), utbildningsbakgrund 20–64 år (minst gymnasieutbildning) och valdeltagande (till kommunfullmäktige). Hela kommunens Utanförskapsindex har under dessa år legat runt 80 %. Vi har tre områden som skiljer sig stort mot kommunsnittet och det är Dalaberg, Hovhult och Tureborg, som alla ligger ca 20 procentenheter lägre än kommunsnittet. Statistiken hämtar vi från SCB och den släpar efter två år från redovisningsåret.

Det är svårt att påverka måttet i dessa områden, eftersom det hela tiden fylls på med nya invånare som befinner sig i ett nytt utanförskap. Det är därför viktigt att även följa resultatet för kommunen i sin helhet. Tittar vi på utvecklingen de sista åtta åren (statistik från åren 2010–2018), så har utanförskapet minskat i kommunen med nästan 3 % (till 82,1 %). Däremot har det i stort sett inte hänt något i våra utanförskapsområden (en försämring på 0,5 % till 62,4 %). Under åren mellan 2010–2014 växte utanförskapet i samtliga tre områden, medan det minskade igen under åren 2014–2018 (inte Tureborg).

Befolkningsutveckling 20–64 år

Befolkningsutvecklingen vuxna 20–64 år i våra tre utanförskapsområden, har mellan åren 2014 och 2018 ökat med sammanlagt 273 personer (till 3 820). 361 färre svensk födda (till 1 385) och 634 fler utrikes födda (till 2 435).

Förvärvsarbetande

Anledningen att utanförskapet har minskat något de sista åren, beror på att fler har fått ett arbete. Det skiljer dock stort mellan män och kvinnor. Skillnaden är även stor bland kvinnor i utanförskapsområdena jämfört med samtliga kvinnor i kommunen som helhet (25 procentenheter lägre i utanförskapsområdena). Samma jämförelse bland männen är 17 procentenheter. Ökningen andel förvärvsarbetande ligger hos de utrikes födda, både

2020-04-27

Dnr KS 2020/00047

bland de med en gymnasiekompetens och bland de som saknar den. Diagrammet nedan visar förändringen mellan år 2014 och 2018, gällande andel förvärvsarbetande:

Område:	Förändring andel förvärvsarbetande alla 20–64 år	Förändring andel förvärvsarbetande kvinnor 20–64 år	Förändring andel förvärvsarbetande män 20–64 år
Dalaberg	+ 12,7 % (till 58,7 %)	+ 2,9 % (till 52,8 %)	+ 21,2 % (till 64 %)
Hovhult	+ 8,4 % (till 60,2 %)	+ 6,0 % (till 55,2 %)	+ 13,8 % (till 65,1 %)
Tureborg	+ 2,6 % (till 57,3 %)	- 1,7 % (till 51,4 %)	+ 9,7 % (till 62,1 %)
Kommunsnitt	+ 3,4 % (till 79,5 %)	+ 2,4 % (till 78,2 %)	+ 4,4 % (till 80,8 %)

Under denna mandatperiod 2014–2018, så gjordes särskilda politiska satsningar. Sammanlagt 15 mkr fördelades på tre uppdrag för att motverka arbetslösheten. Två av uppdragen var för arbetsmarknadsåtgärder (i första hand ungdomar) och ett uppdrag var riktat till vuxenutbildningen för ytterligare satsning på de utbildningar som gör att personer snabbare kommer ut i sysselsättning.

Dessa satsningar i kombination med nytt gemensamt arbetssätt med DUA (som sedan blev Jobbcentrum), samt en bra konjunktur, har troligen haft stor effekt på resultatet.

Utbildningsbakgrund

Utvecklingen gällande utbildningsnivån har gått i motsatt riktning. Andelen personer 20–64 år som har minst en gymnasieutbildning har minskat i våra utanförskapsområden med 3–6 % under samma år (till mellan 67–72 %). I kommunen som helhet är det oförändrat (85,9 %).

Det är idag ca 1 200 personer i dessa tre områden som inte har en gymnasieutbildning (80 % av dessa är utrikes födda). En gymnasiekompetens tillsammans med goda kunskaper i svenska språket, krävs idag för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Nu när arbetsmarknaden hårdnar och konjunkturen pekar nedåt, så kommer dessa personer att få ännu större svårigheter att etablera sig.

Valdeltagande

När det gäller valdeltagandet, så har det minskat något på Dalaberg och Tureborg, men ökat på Hovhult.

Valdeltagande 2018:

Bäve Norra Dalaberg: 67,14 (från 67,35)

Bäve Norra Hovhult: 70,30 (från 65,78)

Uddevalla Östberget Tureborg: 69,31 (från 69,69)

Kommunen: 84,76 (från 83,76)

Disponibel inkomst

Inkomst ingår inte i Utanförsöksindex, men vi väljer ändå att titta på det eftersom det är starkt sammankopplat med de övriga faktorerna. Vi har tittat på *Disponibel inkomst*, som täcker in den samlade summan som man har att försörja sig på. Våra tre utanförskapsområden skiljer sig mot kommunens medianvärde. Detta trots att samtliga av dessa tre områden består av blandade boendeformer med en blandning av

2020-04-27

Dnr KS 2020/00047

höginkomsttagare med låginkomsttagare (det är endast drygt hälften av alla 20–64 år i dessa tre områden, som har en disponibel inkomst som överstiger halva medianvärdet i landet).

Medianvärdet 2018 är:

Dalaberg: 187 186 kr

Hovhult: 194 422 kr

Tureborg: 178 904 kr

Kommunen: 260 388 kr

Kvinnors inkomst är genomgående lägre än männens, i samtliga kommunens 46 områden.

Högsta medianvärdet har Ammenäs på 317 312 och lägsta har Tureborg på 178 904.

Projekt Uddevalla mot minskad segregation (Bryta segregationen)

Projektet har sedan den senaste avrapporteringen den 11 december 2019 lämnat in en återrapport för år 2019. Rapporten lämnades in till Tillväxtverket 2019-02-20. Den godkändes av Tillväxtverket 2020-03-06. Projektmedlen för i år är utbetalda i förskott och är oss redan tillhanda.

På grund av det globala utbrottet av covid-19 så har en hel del av aktiviteterna varit tvungna att ha uppehåll från och med mars månad. Flertalet aktiviteter har trots detta kunnat bedrivas, men på andra sätt, ofta har anpassningen inneburit att man har mindre grupper, eller bedriver aktiviteten online. I dagsläget planeras en återgång till det normala som senast efter sommarsemestern, men projektledningen följer utvecklingen av situationen.

Alla projektmedel som inte har spenderats före den 31 december 2020 måste återbetalas. I och med att flera av aktiviteterna just nu har uppehåll så kan det bli aktuellt att se över projektbudgeten och flytta medel från aktiviteter som inte kommer att hinna spendera sina medel i tid. Men då flera av projekteten tidigare har klarat att spendera majoriteten av sin årsbudget på ett halvår så avvaktar man tillsvidare med att se över ekonomin.

Utbrottet av viruset covid-19 påverkar även de nätverksträffar som var planerade. De träffar som skulle ha genomförts med Delegationen mot segregation har flyttats till hösten. Det samma gäller i dagsläget för träffarna med de aktivitetsansvariga, men projektledningen ser över om dessa träffar kan genomföras online på ett smidigt sätt.

2020-04-27

Dnr KS 2020/00047

ÖK Idé

Kommunfullmäktige beslutade i maj 2017 att godkänna en överenskommelse, ÖK Idé, med den idéburna sektorn om samverkan för bättre välfärd, rikare fritid, stärkt demokrati och minskat utanförskap. ÖK idé lanserades och blev möjlig för föreningar att ansluta sig till i september 2017. Därefter har arbetet koncentrerats kring de åtaganden som finns i ÖK idé. ÖK Idé ska enligt beslut utvärderas och revideras under 2020, innehållet och form av utvärdering blir näst steg i planeringen.

Kommunfullmäktige beslutade 2019 att kommunstyrelsen ska vara den nämnd som fattar beslut om ingående av Idéburna offentliga partnerskap, IOP, och att beredning förslagsvis skulle ske i arbetsmarknads- och integrationsutskottet. I beslutet avsattes fem miljoner kronor ur effektiviseringsfonden till IOP-överenskommelser under 2020. IOP initiativen och arbetet med processåtagandet växer. Ett flertal nya initiativ finns för beredning.

Peter Larsson
Kommundirektör

Annette Jonasson
Utvecklare

Skickas till Markus Hurtig

2020-04-28

Dnr KS 2020/00046

Handläggare

Utvecklare Annette Jonasson

Telefon 0522-69 60 49

annette.jonasson@uddevalla.se

Arbetsmarknads- och integrationsutskottets övriga informationsärenden 2020, maj

Information om Vuxenutbildningens två ansökningar till effektiviseringsfonden

Sammanfattning

Ansökan 2020-04-06

Vuxenutbildningen ansökte i februari 2020 om medel i syfte att få fler elever behöriga till yrkesutbildningar och att ge mer stöd till de som är antagna på yrkesutbildningar, vilket kommer leda till ökad genomströmning i utbildningarna. I dagsläget är det många obehöriga som söker till yrkesutbildningar. Fokus i insatsen kommer vara att göra elever behöriga till utbildningar.

Ansökan gäller tre tjänster inom stöd, matematik och digitalisering och det bedöms kunna ge stöd till ca 180 elever. Kostnaden för genomförandet bedömdes till 1 575 000 kr, baserat på tre heltidstjänster från april till och med december 2020. Den största möjliga nyttan under året beräknades till 15 573 240 kr, baserat på att 180 elever kommer att hamna i försörjningsstöd istället för arbete.

Hela ansökan bifogas i detta dokument som bilaga.

Ansökan 2020-04-20

Vuxenutbildningen ansöker om medel i syfte att möta konsekvenser av Corona, för att erbjuda utbildning och omställning för personer som blir arbetslösa. Regeringen presenterade 15 april 2020 risk för en arbetslöshet på 13,5% under 2020. Samtidigt har regeringen gjort stora satsningar på utbildning för vuxna, bland annat tas kravet på medfinansiering i yrkesvux bort under 2020 och yrkeshögskola och högskola får kraftigt utökade platser. En satsning på vuxenutbildningen skulle överensstämma med regeringens intention.

Medlem ämnas användas till gymnasiala allmänna kurser, för att personer ska kunna få grundläggande och särskild behörighet till yrkeshögskola och högskola. Det planeras även ytterligare en omgång av yrkesförare godstransport, då bristen är på förare är mycket stor, och yrket är en viktig del i samhället.

Vuxenutbildningen ansöker om 4 miljoner kr för genomförandet av åtgärderna.

Hela ansökan bifogas i detta dokument som bilaga.

2020-04-28

Dnr KS 2020/00046

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2020-04-28

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och integrationsutskottet beslutar

att notera informationen till protokollet

Ärendebeskrivning Ansökan 2020-04-06

Beskrivning och syfte

Vuxenutbildningen ansöker om medel för att öka tillgängligheten till yrkesutbildningar samt genomströmning i dessa. Syftet är att fler elever ska bli behöriga till yrkesutbildningar och att de elever som redan är antagna på yrkesutbildningar ska få mer stöd. Ett tredje syfte med insatsen är att öka den digitala kompetensen hos elever, vilket även kommer gynna genomströmningen.

Stöd

Många elever på vuxenutbildningen har ett stort behov att stödinsatser för att klara utbildningen, men för vissa räcker inte detta. Vuxenutbildningen har varken elevhälsa eller skyldighet att erbjuda särskilt stöd, vilket kanske hade gynnat elever med psykisk ohälsa, tidigare skolmisslyckanden eller andra svårigheter i livet. Samtidigt vittnar rektorer och lärare om att många elever är "svagare" i ett studiesammanhang; det kan vara en obefintlig studieteknik, ovana att läsa, låg digital kompetens med mer. En orsak till det tros vara att under den högkonjunktur som varit har de flesta kunnat få jobb. När ekonomin nu mattas av söker personer sig till studier.

Studiecentrum på vuxenutbildningen är en studieplats där alla elever är välkomna, datorer finns att låna och lärare är tillgängliga. Två lärare utgår från Studiecentrum och andra lärare är tillgängliga vissa tider i veckan. Då många elever utnyttjar Studiecentrum ses behov att ytterligare stödresurser. När elever utnyttjar erbjudet stöd ökar möjligheten för ett godkänt betyg och risken för avbrott minskar. Det innebär att de lärarresurser som läggs på yrkesutbildningarna blir mer effektiva i förhållande till elevresultat. Elever som kan tillgodogöra sig utbildningen har goda chanser till arbete vilket är positivt både för eleverna och för den lokala kompetensförsörjningen. Bedömningen är att en person kan ge stöd till ca 25 elever.

Matematik

Matematik är en nödvändighet i de flesta yrken och även i yrkesutbildningar. För att kunna tillgodogöra sig en yrkesutbildning behöver eleverna viss kunskap inom matematik. Det skulle till exempel inte fungera inom vårdyrket om man ger fel dos vid medicinering. Vuxenutbildningen har många elever med svenska som andraspråk och

2020-04-28

Dnr KS 2020/00046

för den gruppen är matematik extra svårt på grund av de många termer inom ämnet. Matematik på grundläggande nivå planeras att ge tillsammans med språkstöd, i syfte att göra fler elever behöriga till yrkesutbildningar. Bedömningen är att en person kan ge stöd inom matematik till ca 100 elever.

Digitalisering

I läroplanen för vuxenutbildning står det att alla elever ska kunna utveckla sin digitala kompetens, samtidigt har många elever på vuxenutbildningen ytterst låg digital kompetens. En viss nivå av sådan kompetens är helt nödvändig både i arbetslivet och för att klara utbildningen. Mycket lektionstid läggs på att hjälpa elever att logga in i och använda system. Om eleverna får stöd inom digitalisering tidigt i utbildningen kommer både lärare och elev få mer tid till ämnesundervisningen, vilket kan bidra till en snabbare genomströmning. Bedömningen är att en person kan ge stöd till ca 70 elever.

Kvalitativa effekter

- Högre effektivitet gällande kopplingen mellan lärarresurser och elevresultat
  - Färre avbrott
  - Högre måluppfyllelse
  - Elever klarar kurs fortare, och blir tidigare behöriga till yrkesutbildning
- Färre i försörjningsstöd, fler till jobb
- Minska segregation och utanförskap genom att fler kommer in på arbetsmarknaden
- Höja utbildningsnivån i Uddevalla och Fyrbodals kommun
- Tillgodose företags arbetskraftsbehov lokalt och regionalt, främja tillväxt

Tidplan

Vid beviljad ansökan annonseras tjänster direkt.

Kostnader för genomförande

En tjänst för stöd, 700 000 kr på helår

En tjänst för matematikstöd, 700 000 kr på helår

En tjänst för digitalisering, 700 000 kr på helår

2 100 000 kr helår = **1 575 000 kr för de tre tjänsterna april – december 2020**

Nyttokalkyl

Utanförskap och socioekonomiska strategier

Personer med kort tidigare utbildning har ofta ökad risk för att hamna i utanförskap. Ingvar Nilsson och Anders Wadeskog, nationalekonomer, konstaterar i en rapport att en ungdom som hamnar i utanförskap kostar samhället 10-15 miljoner. De kallar det investeringseffekten – om insatser för att förhindra utanförskap i individens unga ålder uteblir, förlorar samhället genom direkta och indirekta välfärdskostnader,

försörjningskostnader, uteblivna skatter samt produktionsförluster. Vidare menar de att dessa effekter ofta är osynliga genom ettåriga budgetsystem.

Det beskrivs i rapporten "Helhetssyn och långsiktighet - strategier baserade på socioekonomiskt tänkande" av Ingvar Nilsson att Södertälje kommun haft stora problem med det ekonomiska biståndet som ökat under flera år, och frågan var om kommunen skulle spara eller investera sig ur krisen. Det gjordes en kartläggning av personerna med ekonomiskt bistånd vilket visade att den stora majoriteten bestod av långtidsarbetslösa. I kommunen togs beslutet att genom investering med 13 miljoner per år i tre år, nästan 40 miljoner totalt, rikta kraftfulla insatser mot gruppen. För varje individ som tog del av insatsen uppgick samhällsvinsten (uteblivna kostnader) till ca 10 miljoner – vilket betyder att det skulle räcka med att fyra av de hundratals klienter som fanns i Södertälje gick till arbete för att investeringen skulle vara lönsam. Dessutom är de socioekonomiska kostnaderna per individ inte statiska – de tenderar att öka med tiden eftersom bland annat produktionsvärdet skulle öka med tiden om individen var i arbete.

Figur 3.3

Tabell över de totala ackumulerade kostnaderna för ett måttligt utanförskap i vuxen ålder, 20-65 år

	Ackumulerade kostnader efter antal år				
	5	15	25	35	45
Arbetsförmedling	138 897	346 894	487 409	582 336	646 465
Försäkringskassa	583 110	1 456 311	2 046 215	2 444 733	2 713 957
Kommun	239 211	597 428	839 426	1 002 912	1 113 357
Landsting	270 129	674 644	947 920	1 132 536	1 257 255
Rättsväsende	7 459	18 629	26 176	31 274	34 718
Övriga	16 462	41 113	57 767	69 018	76 618
Summa samhällskostn.	1 255 268	3 135 019	4 404 913	5 262 809	5 842 370
Produktionsvärde	1 322 298	3 302 428	4 640 133	5 543 838	6 154 349

Figur 1. Från rapporten "Helhetssyn och långsiktighet - strategier baserade på socioekonomiskt tänkande" av Ingvar Nilsson.

Figur 2. Från rapporten "Utanförskapets pris" av Ingvar Nilsson.

2020-04-28

Dnr KS 2020/00046

Där går inte att säga en summa för utanförskap då allas situation är olika. En lågt räknad kostnad, baserad på bland andra Ingvar Nilssons rapporter, är 100 000 kr per år och person. Även den summan ökar över tid, se figur 1 ovan.

Bedömningen är att ca 180 elever får stöd om ansökan beviljas. Utan stöd kommer vissa av eleverna antagligen inte nå behörighet till yrkesutbildning, för andra elever som hade klarat det ändå kommer det gå snabbare. Samtidigt har antalet bidragshushåll för de som kommer ur etablering (3-4 år efter) ökat till i genomsnitt 102 st/månad, att jämföra med 72 st 2018, och en tredjedel av de som erhåller ekonomiskt bistånd, står mycket långt från arbetsmarknaden.

7939 kr var kostnaden per hushåll och månad i Uddevalla september 2019, enligt Socialstyrelsens statistikdatabas, det vill säga 95 268 kr per hushåll och år.

180 elever som går till arbete istället för försörjningsstöd

Kostnad för insatsen: 1 575 000 kr

Utebliven kostnad för försörjningsstöd: $95\,268\text{ kr} * 180 = 17\,148\,240\text{ kr}$

Totalt möjlig nytta under ett år: $17\,148\,240 - 1\,575\,000 = 15\,573\,240\text{ kr}$

Ärendebeskrivning Ansökan 2020-04-20

Beskrivning och syfte

Vuxenutbildningen ansöker om 4 miljoner kr för att utöka gymnasiala allmänna kurser samt yrkesförare godstransport. Utökningen planeras på grund av rådande läge med Corona, många korttidspermitteras eller blir arbetslösa, och effekterna kommer att bli långvariga. Regeringen presenterade 15 april 2020 en risk för arbetslöshet på 13,5% under 2020 som kan ligga kvar på samma nivå även under 2021. Jämfört med april 2019 då arbetslösheten låg på 6,4%, kan arbetslösheten 2020 bli mer än fördubblad.

Regeringen har under mars och april månad aviserat stora satsningar på utbildning för vuxna. För 2020 tas medfinansieringskravet helt bort för regionalt yrkesvux, vilket betyder att staten finansierar 100% av alla årsstudieplatser istället för 50%. Satsningen planeras även 2021, dock i mindre skala. Övriga satsningar på utbildningsväsendet är utbildning vid högskolan motsvarande 9 300 fler platser 2020 och 6 600 platser 2021, sommarkurser på högskolan, permanent utbyggnad av högskolan motsvarande 1300 platser 2020 och 2600 platser 2021 och 5000 fler platser på redan beslutande utbildning inom yrkeshögskolan. Syftet med regeringens satsningar är att ge människor goda möjligheter att vidareutbilda sig och att utbilda sig för att byta bransch, så att de är bättre rustade när konjunkturen vänder.

Många saknar grundläggande och särskild behörighet till högskola och yrkeshögskola, vilket för dem innebär att ta de inte kan ta del av de kraftigt utökade platser på högskola och yrkeshögskola. Det har redan inkommit över 100 ansökningar till höstens allmänna gymnasiala kurser och många fler väntas.

2020-04-28

Dnr KS 2020/00046

Följande gymnasiala allmänna kurser planeras att utökas för att möta behovet:

- Matematik 1-4 med olika upplägg – dag, kväll, distans
- Samhällskunskap 1 kväll
- Kemi, Fysik och Biologi 2
- Företagsekonomi 1
- Redovisning 1
- Näthandel 1
- Näthandel 2
- Programmering 1
- Utöka orienteringskurs inför engelska

Yrkesförarutbildningen godstransport kommer att starta ytterligare en omgång 1 juni. Utökningen ses som nödvändig då transporter måste fungera i samhället, och det råder mycket stor brist på förare. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap meddelade 13 april 2020 att det råder brist på förare, och det rör transporter som bland annat färskvarutransporter och sjukvårdstransporter.

Effekter av yrkesutbildning:

- Fler i jobb/färre arbetslösa, blir skattebetalare, får ett ökat produktionsvärde
- Människor går från försörjningsstöd till egenförsörjning
- Minskad segregation och utanförskap genom att fler kommer in på arbetsmarknaden
- Höjd utbildningsnivån i Uddevalla och Fyrbodalen
- Tillgodose företags arbetskraftsbehov lokalt och regionalt, främja tillväxt
- Om en person i ett hushåll studerat och fått jobb, bidrar det ofta till att fler i hushållet börjar studera eller arbeta, gäller även barn som har föräldrar som jobbar
- När personen fått utbildning och arbete fås många mereffekter – aktiviteten är aldrig ”onödig” även om personen skulle byta jobb eller studera något annat längre fram. Med en gymnasieutbildning ökar chanserna både för att komma in på arbetsmarknaden och vara kvar där, det vill säga sårbarheten för att arbetslöshet minskar.¹

De gymnasiala allmänna kurserna kommer innebära minst 180 nya utbildningsplatser och yrkesförarutbildningen 15, alltså minst 195 platser totalt.

Tidplan

De gymnasiala allmänna kurserna kommer att starta i augusti och avslutas i december. Yrkesförarutbildningen godstransport startar 1 juni och pågår till och med februari 2021.

Kostnader för genomförande

4 miljoner kr.

¹ <https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/utbildning-nyckeln-till-arbetet.html>

2020-04-28

Dnr KS 2020/00046

Driftskalkyl

Kostnaden för försörjningsstöd i september 2019 var enligt Socialstyrelsens statistikdatabas 7 939 kr per hushåll och månad i Uddevalla, och 775 hushåll². Fler och fler hamnar i försörjningsstöd och kostnaden per hushåll ökar över tid. I september månad var kostnaden per invånare 109 kr i Uddevalla och 93 kr i riket.

Framtida kostnad: 195 hushåll x 7939 kr/hushåll = 1 548 105 kr/månad = **18 577 260/år**

Den beräknade effekten är baserad på att 195 personer som är i/skulle gått till försörjningsstöd istället går ut i arbete. I beräkningen är hänsyn inte tagen till att kostnaderna för försörjningsstöd årligen ökar.

Nyttokalkyl

18 577 260 kr i minskade kostnader första året – 4 000 000 kr för genomförandet + 1 125 000 kr i statsbidrag yrkesvux = 15 702 260 kr i nytta första året. Därefter kommer nyttan öka varje år.

Utanförskap och socioekonomiska strategier

Personer med kort tidigare utbildning har ofta ökad risk för att hamna i utanförskap. Ingvar Nilsson och Anders Wadeskog, nationalekonomer, konstaterar i en rapport att en ungdom som hamnar i utanförskap kostar samhället 10-15 miljoner. De kallar det investeringseffekten – om insatser för att förhindra utanförskap i individens unga ålder uteblir, förlorar samhället genom direkta och indirekta välfärdskostnader, försörjningskostnader, uteblivna skatter samt produktionsförluster. Vidare menar de att dessa effekter ofta är osynliga genom ettåriga budgetsystem.

Det beskrivs i rapporten ”Helhetssyn och långsiktighet - strategier baserade på socioekonomiskt tänkande” av Ingvar Nilsson att Södertälje kommun haft stora problem med det ekonomiska biståndet som ökat under flera år, och frågan var om kommunen skulle spara eller investera sig ur krisen. Det gjordes en kartläggning av personerna med ekonomiskt bistånd vilket visade att den stora majoriteten bestod av långtidsarbetslösa. I kommunen togs beslutet att genom investering med 13 miljoner per år i tre år, nästan 40 miljoner totalt, rikta kraftfulla insatser mot gruppen. För varje individ som tog del av insatsen uppgick samhällsvinsten (uteblivna kostnader) till ca 10 miljoner – vilket betyder att det skulle räcka med att fyra av de hundratals klienter som fanns i Södertälje gick till arbete för att investeringen skulle vara lönsam. Dessutom är de socioekonomiska kostnaderna per individ inte statiska – de tenderar att öka med tiden eftersom bland annat produktionsvärdet skulle öka med tiden om individen var i arbete.

² https://sdb.socialstyrelsen.se/ef_ekb_manad/resultat.aspx

Figur 3.3

Tabell över de totala ackumulerade kostnaderna för ett måttligt utanförskap i vuxen ålder, 20-65 år

	Ackumulerade kostnader efter antal år				
	5	15	25	35	45
Arbetsförmedling	138 897	346 894	487 409	582 336	646 465
Försäkringskassa	583 110	1 456 311	2 046 215	2 444 733	2 713 957
Kommun	239 211	597 428	839 426	1 002 912	1 113 357
Landsting	270 129	674 644	947 920	1 132 536	1 257 255
Rättsväsende	7 459	18 629	26 176	31 274	34 718
Övriga	16 462	41 113	57 767	69 018	76 618
Summa samhällskostn.	1 255 268	3 135 019	4 404 913	5 262 809	5 842 370
Produktionsvärde	1 322 298	3 302 428	4 640 133	5 543 838	6 154 349

Figur 1. Från rapporten "Helhetssyn och långsiktighet - strategier baserade på socioekonomiskt tänkande" av Ingvar Nilsson.

Figur 2. Från rapporten "Utanförskapets pris" av Ingvar Nilsson.

Där går inte att säga en summa för utanförskap då allas situation är olika. En lågt räknad kostnad, baserad på bland andra Ingvar Nilssons rapporter, är 100 000 kr per år och person. Även den summan ökar över tid, se figur 1 ovan.

Sammanfattning – nyttan med insatsen på 5 år

Första året är nyttan: 15 702 260 kr

Följande år är nyttan: 18 577 260 kr/år * 4 = 74 309 040

Total nytta på fem år: 90 011 300 kr

Ulf Larsson

Verksamhetschef vuxenutbildningen

Tjänsteskrivelse
Kommunledningskontoret

9(9)

2020-04-28

Dnr KS 2020/00046

Peter Larsson
Kommundirektör

Annette Jonasson
Utvecklare

Skickas till Markus Hurtig

2020-05-04

Dnr KS 2020/00323

Handläggare

Utvecklare Annette Jonasson

Telefon 0522-69 60 49

annette.jonasson@uddevalla.se

Utförande av Samhällsorientering för nyanlända i Fyrbodals kommun

Sammanfattning

När den nya Etableringslagen för nyanlända trädde i kraft den 1 december 2010, så infördes även ett lagstadgat uppdrag kring hur informationen om svenska samhället ska bedrivs. Detta regleras genom *Förordning (2010:1138) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare* och *Lag (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare*. Lagen säger att Samhällsorientering (SO), ska bedrivs av pedagoger, i dialogform med utrymme för reflektion, samt på det egna språket (eller ett annat språk som de nyanlända behärskar väl).

Kommunerna i Fyrbodals kommun förstod snabbt att denna nya verksamhet inte kan bedrivs av varje enskild kommun, utan vi måste samverka över kommungränserna. Genom ett samverkansprojekt, ägt av Fyrbodals kommunalförbund, togs därför ett samverkansavtal fram. Avtalet innebar att kommunalförbundet samordnar och administrerar SO och de tre kommunerna Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg, utför själva kurserna. Övriga kommuner är köpare av insatsen.

Samhällsorientering är en dyr verksamhet, eftersom det är en verksamhet som enbart ges initialt vid ett tillfälle, samt enbart ges till målgruppen nyanlända. Det är ingen ordinarie verksamhet som tex. SFI. Nu har förutsättningarna dessutom ändrats. Dels ska SO nu ges om 100 timmar mot tidigare 60 och dels har antalet mottagna nyanlända sjunkit kraftigt de senaste åren, vilket gjort att verksamheten inte går ihop ekonomiskt längre. Vi måste minska ner på antalet utförande kommuner. Vi kan inte längre ha tre parallella organisationer för så få deltagare. År 2017 hade vi drygt 1 100 deltagare inom samverkan och i år 2020 är prognosen 250 – 300 deltagare.

Direktionen och kommuncheferna i Fyrbodals kommun bör därför ta ett nytt beslut om hur SO ska bedrivs i fortsättningen, genom ett nytt uppdaterat samverkansavtal. Innan dess måste vi i vår egen kommun, besluta om vi är villiga att bedriva SO för hela Fyrbodals kommun, eller om vi enbart vill köpa kursen av annan utförare.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2020-05-04

Samverkansavtal Fyrbodals kommunalförbund 2017

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och integrationsutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta

2020-05-04

Dnr KS 2020/00323

att meddela Fyrbodals kommunalförbund att Uddevalla anmäler sitt intresse av att som ensam utförare, genomföra samhällsorientering för samtliga samverkande kommuner i Fyrbodal

att föreslå Fyrbodals kommunalförbund upprätta nytt samverkansavtal med ett pris för 100 timmar samhällsorientering per person, på det sättet att det i möjligaste mån säkerställer att budget kan hållas

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Samhällsorientering (SO) syftar till att underlätta de nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet. SO ska ge en grundläggande förståelse för det svenska samhället och en grund för fortsatt kunskapsinhämtande. Målet ska vara att deltagarna utvecklar kunskap om

1. de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
2. den enskildes rättigheter och skyldigheter i övrigt,
3. hur samhället är organiserat, och
4. praktiskt vardagsliv.

Kommunen ska ge varje deltagare ett intyg efter avslutad samhällsorientering.

I den utredning som år 2010 ledde fram till *Förordning (2010:1138) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare*, så nämndes tre framkomliga möjligheter för samverkan:

- En samordnande organisation så som ett kommunalförbund sköter genomförandet
- En gemensam nämnd bildas
- Kommunerna sluter avtal med varandra

2013-06-26 beviljades Fyrbodals kommunalförbund 1,4 mkr av §37-medel från Länsstyrelsen. Projektet skulle leda fram till ett interkommunalt avtal om samhällsorientering. Projektet genomfördes i stor samverkan med kommunerna i Fyrbodal. Under hösten 2015 tecknades ett första avtal mellan Fyrbodals kommunalförbund och 12 av 14 kommuner i Fyrbodal (ej Strömstad och Åmål). Avtalstiden sträckte sig till 2017-03-31. Avtalet förlängdes sedan, se bilaga.

Numera är det 11 samverkande kommuner (Bengtsfors är sedan 2018 inte med). Fyrbodals kommunalförbund samordnar och administrerar verksamheten SO. Tre kommuner utför själva kurserna i SO (Uddevalla, Vänersborg och Trollhättan) och övriga kommuner köper platser. Även de utförande kommunerna köper vissa platser, för deltagare i de språk som man saknar egna kommunikatörer i. Nuvarande avtal från 2017-04-01, ska utvärderas årligen.

2020-05-04

Dnr KS 2020/00323

Prognos deltagare i samhällsorientering

Nuvarande avtal bygger på den ursprungliga beräkningen av ca 750 deltagare per år. Priset ska dock hålla för en variation av antal deltagare mellan åren. År 2017 var antal deltagare som högst (1 114 i de 12 samverkande kommunerna). Antal deltagare i SO har sedan minskat stort under de följande åren och det fortsätter att minska. Prognosen är att vi ska bedriva SO för sammanlagt ca 250 – 300 personer år 2020 (för nuvarande 11 kommuner). Nuvarande pris täcker därför inte kostnaderna längre.

År	Fyrbodal 11 kommuner (ej Åmål och Strömstad, samt ej Bengtsfors fr.o.m. 2018)	Uddevallas deltagare (fem kommuner) Uddevallas deltagare utgör ca 50 % av dessa fem kommuner	Antal deltagare i varje kurs (snitt)
2017	1 114 deltagare i 113 kurser	467 deltagare i 42 kurser	11
2018	704 deltagare i 81 kurser	295 deltagare i 30 kurser	10
2019	359 deltagare i 44 kurser	160 deltagare i 15 kurser	11
2020	300 deltagare i 37 kurser ?	130 deltagare i 16 kurser ?	8
2021	245 deltagare i 31 kurser ?	107 deltagare i 13 kurser ?	8
2022	257 deltagare i 32 kurser ?	110 deltagare i 14 kurser ?	8
2023	245 deltagare i 31 kurser ?	106 deltagare i 13 kurser ?	8

Språkbehov

Idag är språken vi tillsammans bedriver SO på: arabiska, somaliska, persiska/dari, tigrinja, sorani och engelska. Skall vi kunna täcka in runt 32 kurser per år i dessa olika språk, så behöver vi uppskattningsvis minst sammanlagt 5 heltidstjänster (vissa är deltid och timanställningar).

Om vi ska kunna hinna genomföra 32 kurser om 10 veckor (2 kurstillfällen i veckan/kurs i 10 veckor), så måste 8 kurser pågå varje vecka. Detta gör att vi minst måste ha 7-8 kommunikatörer som sammanlagt täcker 5 heltidstjänster.

Tex. 8 kurser under v.2-11, 8 kurser v.12-21, 8 kurser v.31-40 och 8 kurser v.41-50.

Finansiering

Samhällsorientering ska ges till vuxna som ingår i etableringen, samt *erbjudas* övriga nyanlända invandrare. SO inom etableringen finansieras av den schablonersättning som utgår till kommunerna och som följer varje enskild individ över en period av två år. Schablonersättningen ska användas till insatser som gynnar etableringen. Här ingår bland annat utbildning i svenska för invandrare (SFI), samhällsorientering, mottagande och praktisk hjälp vid bosättning, samt barns etablering. Schablonersättningen år 2020 är 146 100 kr per person för en tvåårsperiod. Den höjdes år 2020 med 3 500 kr per person (0–64 år), för att kompensera för att samhällsorientering nu skall ges med 100 timmar i stället för 60. Eftersom höjningen av schablonen gäller alla 0–64, men enbart används till samhällsorienteringen som genomförs till de vuxna, så bedöms höjningen täcka de ökade kostnaderna som blir för 100 timmar.

2020-05-04

Dnr KS 2020/00323

En kurs 60 timmar i samhällsorientering kostar enligt avtalet idag ca 8 300 kr. Priset räknas upp varje år med KPI. Priset är uträknat för att hantera ca 750 deltagare. Om man skulle ta denna kostnad och räkna upp den till 100 timmar, så blir kostnaden för en kurs 100 timmar ca 13 800 kr.

Räcker då 13 800 kr för att finansiera en verksamhet för 250 deltagare? Nej inte med nuvarande organisation av tre utförande kommuner. Med nuvarande organisation skulle priset nästan behöva fördubblas. Vi måste därför minska ner på organisationen. Vi kan inte längre ha tre utförande kommuner med tre egna organisationer.

Alternativ 1. En utförare i Fyrbodals:

Om vi har 250 deltagare och drar ner organisationen till en utförare, så klarar vi att bedriva verksamheten för en summa av 13 800 kr/deltagare (kurs på 100 timmar). Förutom att minska ner på samordnande funktioner till en, så minskar vi ner antalet kommunikatörer till fem heltidstjänster (från idag nuvarande åtta i de tre utförande kommunerna). Övriga kostnader som räknas in är bl. fortbildning, milersättning, kursmaterial, löpande kontorskostnader med mera. När utförande kommuns kommunikatörer åker ut till köpande kommun, så står den köpande kommunen för lokal och teknisk utrustning.

Om antalet däremot sjunker till 150 deltagare, så blir kostnaden per kurs och person runt 23 000 kr med samma neddragna organisation och budget. Priset kan därför inte sättas ”för snävt” mot budget.

Alternativ 2. Vi avvecklar vår verksamhet av samhällsorientering och köper i stället insatsen av annan kommun.

Idag har vi flera kommunikatörer anställda, samt en samordnande funktion. Våra kommunikatörer används dessutom till övriga insatser förutom som kursledare i SO. Om vi ska avsluta vår verksamhet SO, så behöver vi tid för avveckling. Initialt kommer det därför att bli en fördyrad kostnad, då vi kommer att köpa platser parallellt med att kostnader ligger kvar hos oss under tiden vi avvecklar vår egen verksamhet.

Alternativ 3. Ingen förändring. Uddevalla som en av tre utförare.

Om vi fortsätter med nuvarande organisation, så skulle vi behöva höja priset till ca 25 000 kr. Ska vi kunna hålla priset till 13 800 kr/deltagare och kurs (för ca 100 deltagare per år), så måste vi dra ner på vår organisation stort (med ca 1 mkr). Vi kan bara ha kvar 1½ tjänst sammanlagt gällande samhällskommunikatörer, med en 50 % samordnande tjänst. Med en så liten personalstyrka kan vi inte täcka upp språkbehovet. Vi kommer i större utsträckning att behöva köpa kursplatser från annan utförande kommun i de språkgrupper som vi saknar. Om dessutom inga kommuner köper våra tjänster längre (idag utför vi SO för de köpande kommunerna Tanum, Sotenäs, Lysekil och Orust), så halveras antalet till ca 50. Det betyder att en SO plats för våra egna 50 deltagare skulle kosta runt 30 000 kr, även med starkt nedbantat budget.

2020-05-04

Dnr KS 2020/00323

För och nackdelar som ensam utförare

Fördelar:

- Priset för en kurs kan hållas nere till en rimlig nivå.
- Den kompetens som byggts upp med våra samhällskommunikatörer, kan behållas och kommer att gynna kommunen i arbetet med plan Integration 2030.
- Uddevalla kommun har ett bra rykte på grund av god kvalitet med ständig utveckling. Som utförare får vi fortsatt kontroll över kvalitetsarbetet.
- Vi får bättre möjlighet att med hjälp av professionen samhällskommunikatörer, tillsammans med övriga funktioner, underlätta och påskynda de nyanländas etablering.

Nackdelar:

- Om priset inte täcker kostnaderna, så måste vår organisation ha utrymme för att täcka det aktuella årets eventuella underskott.
- Som ensam utförare har man ett stort arbetsgivaransvar, med en osäker arbetsmarknad eftersom mottagandet varierar stort mellan åren.
- Vi är beroende av att samverkande kommuner stannar kvar i avtalet, samt att de deltar aktivt i arbetet.
- Mottagandet går ibland snabbt upp och ner. Det ställer krav på oss att kunna ha en flexibel organisation som klarar snabba anpassningar både när det gäller antal deltagare och den språkkompetens som behövs hos medarbetarna.

Ansvarsområden för samverkande parter i avtalet

(Utdrag från nuvarande avtal, gällande några av punkterna. Hela avtalet, se bilaga)

Fyrbodals kommunalförbund

Fyrbodals kommunalförbund finansieras i år 2020 med ca 890 000 kr som samfinansieras av samverkande kommuner.

- Fyrbodals kommunalförbund ansvarar för att upprätta och skriva avtal med samverkande kommuner.
- Kommunalförbundet samordnar och administrerar verksamheten, framför allt genom det administrativa verktyget SODA.
- Kommunalförbundet ska samverka med utförande och köpande kommuner.

Utförande kommun

Uddevalla, Trollhättan, Vänersborg.

- Arbetsgivaransvar för samhällskommunikatörer och samordnare.
- Rekrytering av eventuella nya kommunikatörer.
- Anordnar fortbildning för kommunikatörerna.
- Viss administration med kurserna, samt genomförande av kurser.
- Samverkar med kommunalförbundet.
- Fakturering till köpande kommuner.

2020-05-04

Dnr KS 2020/00323

Köpande kommun

- Anmäla in behov i systemet.
- Deltar i samordnande träffar.
- Ansvarar för att det finns en ansvarig kontaktperson i varje kommun.
- Ansvarar för att lokal och teknisk utrustning finns i samband med kurserna.

Länsstyrelsens roll

Länsstyrelsen ansvarar för att följa upp samhällsorienteringen. De deltar i det fortlöpande arbetet med att utveckla samhällsorienteringen.

Länsstyrelserna har arbetat med frågor relaterade till samhällsorientering och samhällsinformation för nyanlända och asylsökande genom regeringsuppdrag att kartlägga samhällsinformation 2009, via uppföljnings- och samverkansuppdrag från och med införandet av samhällsorientering 2010 och sedan 2016 även med samhällsinformation för asylsökande genom uppdraget att samordna tidiga insatser under asyltiden. Parallellt med dessa uppdrag har länsstyrelserna arbetat med nationella verktyg och utvecklingsprojekt för att stödja arbetet med samhällsorientering genom informationsportalen www.informationsverige.se och utbildningsplattformen MILSA.

Länsstyrelsernas erfarenheter av arbetet med samhällsorientering visar att insatsen är en viktig del av etableringen som har stor potential att ge nyanlända insikter och kunskaper om svenska samhället och att öka egenmakten samt ge bättre förutsättningar för nyanlända att göra medvetna val i olika livssituationer i Sverige. Viktiga frågor om normer, värderingar och värdeladdade frågor såsom jämställdhet, barns rättigheter, demokrati m.m. är redan idag integrerade i samhällsorienteringen, men i varierande grad och med skiftande kvalitet. För att ge dessa frågor ett ökat utrymme som får genomslag i samhällsorienteringen i hela landet finns behov av utveckling av både organisation, material och utbildningsinsatser för samhällskommunikatörer. I takt med att anspråken höjs på samhällsorienteringen och andra förväntningar presenteras vad gäller innehåll och utförande är det därför viktigt att översyn görs av flera delar.

Peter Larsson
Kommundirektör

Annette Jonasson
Utvecklare

Skickas till Markus Hurtig

Kommunerna i Fyrbodal

Samverkan avseende Samhällsorientering för nyanlända

På initiativ av kommunchefsgruppen och sedermera godkännande av Direktionen för Fyrbodals kommunalförbund, genomfördes under 2014/2015 ett projekt med syfte att arbeta fram en varaktig modell för samhällsorientering som fungerar i ett rörligt mottagande över tid och som möjliggör att samtliga av medlemskommunerna kan erbjuda samhällsorientering på den nyanländes hemspråk i enlighet i ”Förordning (2010:1138) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare”. Under hösten 2015 tecknades ett avtal om samverkan med 12 av 14 kommuner inom Fyrbodalsområdet. Avtalstiden sträckte sig tom 2017-03-31.

Efter en utvärdering med samtliga parter kommer samverkan att förlängas enligt föreliggande avtalsförslag. Förslaget är förankrat och har fått stöd av berörda tjänstemän.

Personuppgiftsbiträdesavtal är också tecknat mellan respektive kommun och Fyrbodals kommunalförbund, detta avtal kommer att förnyas i samband med att ny lagstiftning på området träder i kraft under 2018.

Samverkan i korthet: Tre kommuner (Trollhättan, Vänersborg och Uddevalla) är genomförare av utbildningsaktiviteterna. Samtliga kommuner i samverkan är köpare. Samordning och gemensam administration, bland annat systemansvar, förläggs till Fyrbodals kommunalförbund.

Avseende ansvar och finansiering se bifogat avtal.

Utvärdering av samverkan ska ske årligen.

Vi vill ha ert ställningstagande senast 31 maj 2017. Påskrivet avtal skickas till Fyrbodals kommunalförbund, Box 305, 451 18 Uddevalla.

Uddevalla 2017-04-26

Anneli Snobl
Förbundsdirektör

Avtal

om samordning av vissa frågor rörande Samhällsorientering för nyanlända i Fyrbodal

Bakgrund

Under de senaste åren har kommunerna i Fyrbodal tagit emot ett stort antal nyanlända invandrare. Sannolikt kommer de närmaste åren också innebära ett fortsatt stort mottagande. För flerparten av våra kommuner är det svårt att få en bra och fungerande verksamhet på egen hand när det gäller ansvaret för samhällsorientering.

Syfte

Syftet med denna samverkan är att erbjuda en kvalitativ samhällsorientering enligt intentionen med *Förordning (2010:1138) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare*. Samhällsorienteringen ska i möjligaste mån bedrivas på modersmålet eller ett annat språk deltagaren behärskar väl, vid behov ska tolk anlitas. Samhällsorienteringen ska pågå i minst 60 timmar. Ambitionen med denna samverkan är för att säkerställa att nyanlända invandrare i Fyrbodal får en kvalitativ samhällsorientering enligt ovanstående lag. Sedan 1 maj 2013 ska kommunerna även arbeta för att nå den utökade målgruppen enligt *Lag 2013:156*.

Avtalsparter

Avtlets parter utgörs av Bengtsfors kommun, Dals-Eds kommun, Färgelanda kommun, Lysekils kommun, Melleruds kommun, Munkedals kommun, Orust kommun, Sotenäs kommun, Strömstads kommun, Tanums kommun, Trollhättans stad, Uddevalla kommun, Vänersborgs kommun, Åmåls kommun och Fyrbodals kommunalförbund.

Säljande kommuner är Trollhättan, Vänersborg och Uddevalla. Alla kommuner är köpande kommuner.

Efter övervägande och beslut i kommunalförbundet ges övriga kommuner i vår geografiska närhet möjlighet att ingå i samverkan genom att teckna på avtalet.

Målgrupp

Detta avtal gäller samhällsorientering för nyanlända som omfattas av lagen (2010:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare.

Avtalsperiod och villkor

Föreliggande avtal gäller från och med den 1 april 2017.

Part som inte längre vill delta i avtalet har rätt att lämna detta genom beslut i kommunen. Om kommunen önskar avsluta sin medfinansiering av verksamheten ska skriftligt besked om detta sändas till Fyrbodals kommunalförbund senast 12 månader innan avtalet ska upphöra.

Ansvarsområden

Fyrbodals kommunalförbund

- Skriver avtal med köpande och säljande kommuner
- Sammankallande för styrgrupp och referensgrupp
- Samordnar och ansvarar för kvalitet, utvärdering, information till berörda parter
- Administrationsverktyg (upphandling, inköp och drift)
- Kallelser, utfärda och skicka intyg för genomförda utbildningar
- Samordnar logistiken var SO-kursen ska förläggas geografiskt
- Administrerar och samordnar utbildning och fortbildning av samhällskommunikatörerna

Utförande kommun

- Genomför kurser om 60 timmars samhällsorientering på den nyanländes hemspråk i enlighet med gällande förordning och lagstiftning.
- Deltar i styrgrupp
- Samverkar med övriga utförare
- Utvecklar verksamheten
- Registrerar deltagare och för närvarostatistik
- Rekrytering och arbetsgivaransvar för samhällskommunikatörer
- Rapportering till Fyrbodals kommunalförbund
- Användare av administrationsverktyget
- Arbetsmiljöansvar för samhällskommunikatörer anställda i kommunen

Säljande och Köpande kommuner:

- Avtalspart
- Samordnar och rapporterar alla utbildningsbehov
- Ansvarar för att alla som ska gå i utbildningarna får relevant information
- Vid behov samtycke från den nyanlände
- Ansvarar för att det finns en ansvarig kontaktperson i varje kommun
- Aktivt verka för att de nyanlända deltar i Samhällsorienteringen
- Aktivt verka för att den utvidgade målgruppen ges möjlighet att delta
- Ansvara för lokal och teknisk utrustning i samband med kurserna samt att de är i enlighet med arbetsmiljölagstiftning
- Tillsammans med utförande kommun arbeta med frågor som rör arbetsmiljön för kurser som genomförs i kommunen
- Användare av administrationsverktyget

Fyrbodals kommunalförbund har äganderätten till administrationsverktyget och medges rätt att göra ändringar etc. som bedöms nödvändiga utan att i förväg underrätta varje berörd kommun. Parterna förbinder sig i och med detta avtal att använda administrationsverktyget.

För att säkerställa att personuppgifter hanteras i enlighet med lagstiftningen kompletteras detta samverkansavtal med personuppgiftsbiträdesavtal mellan Fyrbodals kommunalförbund och respektive kommun, samt mellan Fyrbodals kommunalförbund och leverantören av det administrativa systemet.

Finansiering och ersättning

Parterna är överens om att:

- Uppdraget för Fyrbodals kommunalförbund finansieras med högst 845 tkr/år (2017). Summan räknas upp med KPI årligen.
- Verksamhet särredovisas i kommunalförbundets redovisning.
- Kostnad per plats vid 750 deltagare på år är 7 703 kr (2017). Kostnaden räknas upp med KPI årligen.
- En årlig utvärdering av verksamheten ska göras.

För Fyrbodals kommunalförbund:

3/5-17
Datum

Anneli Snobl
Anneli Snobl, förbundsdirektör

För Uddevalla kommun:

2017-06-03
Datum

Pia Strömsholm
Underskrift
Pia Strömsholm
Namnförtydligande